

(1)

ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ,
ਕਪੂਰ ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ - 1953 ਦਾ 121-ਡੀ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ ਐਲ)-ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਬੀ) ਅਤੇ 31(1) (2) ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਗਿਰਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। R. ਕੇ. ਦਾ ਘਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ, ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ 1950 ਦੁਆਰਾ ਕੇ.ਆਰ. ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। 11 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਨੂੰ ਜੇ.ਡੀ. ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1950 ਨੂੰ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰ.ਕੇ. 11 ਮਈ 1950 ਨੂੰ, ਜੇ.ਡੀ. ਦੀ, ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕੇ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ 20 ਜਨਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 9,340 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੀ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਪਾਹਵਾ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਪ੍ਰਧਾਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਕੋਡ 1953, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 30/31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

(2)

VOL : 8

ਪੰਜਾਬ ਲੜੀ

ਐਚ.ਐਸ. ਤਿਆਗੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਇਕਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਕਪੂਰ, ਜੇ. - ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਡੀ.ਆਰ. ਪਾਹਵਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 11 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਘਰ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਅਗਸਤ 1950 ਨੂੰ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 1 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1950 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਹੀ ਧਾਰਕ ਸੀ। 11 ਮਈ 1950 ਨੂੰ ਚੂਹੇ ਲਾਲ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਾਵਤਰੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ 20 ਜਨਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ 9,340 ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ?

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ-

"31 (1) ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਉਪ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਦਾ।

(2) ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇੱਕ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ-

ਵਕੀਲ ਨੇ, ਨੋਬੇਦੀਪ ਚੰਦਰ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਜੇਂਦਰੋ ਲਾਲ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਹੈ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਹੁਤ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਫਿਰ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਲੜੀ

ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ,

(1) ਉੱਥੇ ਹੀ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਲਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 11, 18 ਜਾਂ 30 ਅਤੇ 31 ਤੱਕ। ਆਈ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਨਿਰਣਾ। ਫਿਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ 'ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਹੈ ਪ੍ਰਮੋਥ ਨਾਥ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਰਾਖਲ ਦਾਸ ਐਡੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2)। ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ- ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਪ੍ਰੋ- ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁਜਾਰੀ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਹੋਣੇ ਸਨ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਵਾਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮਾਲਕ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ, ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ- ਉਥੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਲੇਖ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ- ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਗੋਲਰ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਮੈਰਿਕ (3) ਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੱਥੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਣੇ- ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਅਤੇ

(1) I.L.R, 25 ਸਾਰੇ. 133.

(2) 11 ਸੀ.ਐਲ.ਜੇ. 420

(3) 12 ਸੀ.ਐਲ.ਜੇ. 545.

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 64 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਬਲ ਚੰਦਰ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪੀਰੀ ਮੋਹਨ ਮੁਖਰਜੀ (1) ਵਿੱਚ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਅਬੂ ਬਕਰ ਬਨਾਮ ਪੀਰੀ ਮੋਹਨ ਮੁਖਰਜੀ, (2) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਦੇਬੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਚੌਧਰੀ, (3) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਐਕਟ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਰਟਗੇਜ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਸੀਜ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦ ਸੀ।

ਫਿਰ ਸੰਪੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 73 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11, 18 ਅਤੇ 31 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

(1) 12 C.W.N. 997,

(2) I.L.R. 34 Cal 451.

(3) 12 C.W.N. 985

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।